Maatschappelijke meerwaarde één huisvesting DD en DC

Huidige situatie

Basisschool Den Duin en het Dongemond college in Made staan beiden voor eenzelfde tweeledige uitdaging. Zij gaan bouwen aan een nieuwe school en bouwen aan inclusiever onderwijs. Twee grote opdrachten die nauw met elkaar samenhangen. Samen met de gemeente Drimmelen biedt dit een unieke kans om elk kind vanuit de inclusieve gedachte thuisnabij een passend en doorlopend onderwijsaanbod te bieden.

Op dit moment werken de betrokken organisaties versnipperd en gescheiden. Dat geldt niet alleen voor instellingen voor primair onderwijs en het voortgezet onderwijs binnen de gemeente Drimmelen, maar ook voor overige (gemeentelijke) instellingen rondom de ondersteuning van kinderen en hun ouder(s)/verzorger(s).

Het zijn verschillende organisaties met hetzelfde doel, namelijk kinderen en gezinnen centraal stellen. Dat gebeurt nu vanuit ieders eigen koers, eigen opvattingen en eigen waarden en normen. En alhoewel we veronderstellen dat die uitgangspunten één op één verenigbaar zijn met elkaar, laat de praktijk weerbarstige situaties zien die niet bevorderlijk zijn voor het eenduidig centraal stellen van kinderen en gezinnen.

We hebben immers te maken met meerdere loketten voor ouder(s)/verzorger(s) en kinderen, kennen kwetsbare overgangen (zoals tussen de opvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs) en hebben te maken met expertise die eerder verspreid is dan verbonden. Gevolg hiervan is dat benodigde ondersteuning een reactief karakter kent en vaak pas na signalering aangeboden wordt. Het fysiek scheiden van allerlei expertises leidt, onbedoeld, toch tot communicatieve ruis en onbegrip.

Gewenste situatie

We zien een ultieme en unieke kans om binnen het bouwen van nieuwe scholen de opdracht naar inclusief onderwijs te omarmen. Dat kan binnen scenario 1, mits dit duidelijk wordt verrijkt om inclusief onderwijs te realiseren. Maar dat zou nog beter kunnen binnen verrijkt scenario 2, waar we gezamenlijk op één locatie het onderwijs willen verrijken naar een inclusieve setting.

We willen dit prachtige kansrijke idee met SKOD, Dongemond en de gemeente Drimmelen samen kunnen onderzoeken en dat kost tijd.

Waar we naartoe zouden willen is een situatie waar kinderen en gezinnen echt centraal staan . Een situatie waarin elk kind uit de gemeente de kans krijgt om met de nodig zorg en hulp thuisnabij onderwijs te genieten in een zo goed mogelijke doorgaande lijn van 0 tot 18 jaar. Centraal vanuit één gemeenschappelijke koers, gemeenschappelijke opvattingen (waar verschillen in mogen bestaan), gemeenschappelijke waarden en normen voortkomend uit een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Argumenten om kansrijk voor scenario 2 te gaan:

Een gezamenlijk expertisecentrum zorgt voor kortere lijnen en minder schakels voor betrokkenen, zoals kinderen, hun ouder(s)/verzorger(s), maar ook de professionals. Een gezamenlijk expertisecentrum zorgt voor het eerder signaleren van behoeftes, waardoor meer preventief gehandeld kan worden. Hierdoor is een betere begeleiding van kinderen en hun ouder(s)/verzorger(s) mogelijk tijdens overgangen en ontwikkelfasen. Het fysiek scheiden van allerlei expertises is veelal gebaseerd op formeel (gepland) overleg, terwijl het bij elkaar brengen van de verschillende expertises juist gaat leiden tot meer informeel overleg, gestoeld op het elkaar sneller vinden en binnenlopen bij elkaar. Wij zijn ervan overtuigd dat we op deze manier inclusief onderwijs in Drimmelen kunnen organiseren.

In onze optiek zijn onderstaande voordelen van deze sectoroverstijgende samenwerking het meest belangrijk:

- Soepelere overgang van po naar vo: De overstap naar de middelbare school is voor veel leerlingen een kwetsbaar moment. Een gezamenlijk centrum zorgt voor een betere afstemming en een 'warme overdracht', waardoor leerlingen minder snel buiten de boot vallen.
- Betere focus op het 0- tot 18-jarige kind: Door de krachten te bundelen ontstaat er specifieke expertise over de unieke ontwikkelingsfase van kinderen tussen de 0 en 18 jaar. Dit overbrugt de traditionele kloof tussen de basisschool en de middelbare school.
- Bevordering van kansengelijkheid: Een gedeelde visie en doorlopende leerlijnen dragen direct bij aan het creëren van rijkere en gelijke kansen voor álle leerlingen vanuit de gemeente Drimmelen, ongeacht hun achtergrond.
- Sectoroverstijgend opleiden en professionaliseren: Leraren, schoolleiders en studenten van lerarenopleidingen leren van en met elkaar. Dit versterkt de deskundigheid binnen beide sectoren en zorgt voor een betere uitwisseling van effectieve lesmethoden.

- Samen opleiden en professionaliseren (sterkere verbinding tussen wetenschap en praktijk): Onderzoek naar onderwijsvernieuwing en effectieve interventies (zoals op het gebied van taalonderwijs, ondersteuningsbehoeften of passend onderwijs) kan directer en breder in de praktijk worden getoetst en toegepast.

Een gezamenlijk expertisecentrum (op één locatie) voor het primair onderwijs (po) en voortgezet onderwijs (vo) biedt grote voordelen voor de ontwikkeling van leerlingen, de professionalisering van leraren en de kwaliteit van het onderwijs. Dat dit echter voor één organisatie primair onderwijs (Den Duin) geldt wanneer er gekozen wordt voor één gezamenlijke locatie, hoeft in de verdere uitrol van bovenstaande voordelen geen belemmering te zijn, maar kan juist als vliegwiel fungeren voor de overige organisaties primair onderwijs in de gemeente Drimmelen.

Juist het samen opleiden en professionaliseren van medewerkers die betrokken zijn bij verschillende organisaties en instellingen zorgt ervoor dat deze constructie als een vliegwiel kan fungeren voor meer meervoudige expertiseontwikkeling richting inclusiever onderwijs voor de gemeente Drimmelen.

Deze meervoudige expertiseontwikkeling wordt o.a. zichtbaar door het delen van allerlei specialisten (bv. logopedisten, fysio, gedragswetenschappers), het opstellen, toetsen en aanbieden van doorgaande leerlijnen, zicht hebben op gemeenschappelijke groepsprocessen (door bijvoorbeeld het delen van gemeenschappelijke ruimtes), het creëren van brugfunctionarissen in bijvoorbeeld het management van allerlei scholen, het doen van gezamenlijke inkopen (inclusief het aantrekkelijker maken van verschillende gedeelde vacatures) en het op grotere schaal samenbrengen van de school-, straat- en gezinsculturen van onze kinderen vanuit de gemeente Drimmelen.

<u>Professionele dialoog en professionele cultuur</u>

In schooljaar 2025 – 2026 heeft er een eerste intensieve samenwerking plaatsgevonden tussen Den Duin en het Dongemond college. Het vertrekpunt in deze inhoudelijke samenwerking was het versterken van het onderwijskundig perspectief voor kinderen in en rondom Made door:

- Het verlagen van de drempels PO/VO
- Het versterken van de aansluiting van het onderwijskundig curriculum, didactiek en ondersteuningsstructuur PO/VO
- Behouden van leerlingen in het regulier onderwijs in Made.

Onderzoek en studie tijdens deze inhoudelijke samenwerking hebben veel opgeleverd en geleid tot inzichten die op hun beurt weer hebben bijgedragen aan ontwikkelingen en innovaties op pedagogisch en didactisch gebied. Die hebben geleid hebben tot een andere aanpak steeds met het oog gericht op het belang van die leerling die aan onze

zorgen zijn toevertrouwd. De onderlinge dialoog heeft echter ook veel opgeleverd aan de professionele cultuur van de deelnemers en hun organisaties. Medewerkers van beide scholen hebben veelvuldig samen aan de onderwijstafel gezeten. Kennisnemend van elkaars praktijken, idealen en enthousiasme. Door die professionele dialoog hebben ze zichzelf en elkaar als professional beter leren kennen maar ook de collega uit de andere onderwijs sector leren waarderen. Deze professionele dialoog heeft zeker ook geleid tot een beter begrip voor elkaar. Het heeft bijgedragen aan een vruchtbare voedingsbodem om met elkaar aan de slag te zijn en blijven om onderwijskansen voor leerlingen in de regio in de toekomst nog beter te waarborgen.

Het voeren van deze onderlinge professionele dialoog en daarmee bevordering van de professionele cultuur past naadloos in het door ons beschreven proces van meervoudige expertiseontwikkeling ten behoeve van onze kinderen uit de gemeente Drimmelen en geeft expliciete duiding aan de maatschappelijke meerwaarde van één huisvesting Den Duin en Dongemond college.

Made, 30 september 2026

Marleen van Kooten (interim directeur Den Duin)
Richard Rovers (rector Dongemond college)